

Scenariusz 11

Temat: Bezpieczny Internet

Czas trwania: 2 x 45 minut

Uczestnicy: uczniowie klas gimnazjalnych

Cel zajęć:

- Zapoznanie uczniów ze wskazówkami bezpiecznego korzystania z Internetu;
- Uświadomienie uczniom roli ograniczonego zaufania do tego, co znajduje się w sieci;
- Zaprezentowanie uczniom zjawiska cyberprzemocy oraz uwrażliwienie ich na specyfikę problemu (związaną przede wszystkim z możliwymi poważnymi konsekwencjami tego typu działań zarówno dla ich ofiar jak i sprawców);
- Zrozumienie konsekwencji cyberprzemocy dla jej ofiar;
- Poznanie zasad postępowania w przypadkach cyberprzemocy;
- Ustalenie katalogu form cyberprzemocy;
- Zaprezentowanie uczniom konsekwencji prawnych grożących sprawcom cyberprzemocy;
- Uświadomienie uczniom roli świadków cyberprzemocy;
- Wypracowanie zasad bezpieczeństwa;
- Wypracowanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu;
- Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu;
- Wskazanie możliwości uzyskania pomocy w przypadku stania się ofiarą przemocy internetowej tzw. „cyberbullyingu”;
- Podanie uczniom w jaki sposób mogą unikać zagrożeń w Internecie oraz prawidłowych reakcji w momencie zetknięcia z nimi.

Metody i formy pracy:

1. Studium przypadku;
 - Praca w grupach;
2. „Burza mózgów”;
 - Prezentacja pracy grupy przez jej lidera;
3. Mini wykład;
4. Dyskusja moderowana przez nauczyciela;

Pomoce:

Arkusze papieru, flamastry, kartki z bloku technicznego,

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel sprawdza listę obecności oraz zapoznaje uczniów z tematem i krótko omawia przebieg lekcji;
2. Nauczyciel informuje uczniów, że zajęcia poświęcone są bezpieczeństwu w Sieci. Tłumaczy, że mówiąc o Sieci ma na myśli nie tylko Internet, ale również telefony komórkowe;
3. Prowadzący pyta uczniów o to, do jakich celów używają Internetu oraz telefonów komórkowych. Uczniowie spontanicznie odpowiadają. Nauczyciel przyporządkowuje odpowiedzi do trzech podstawowych zastosowań Internetu: komunikacji, zdobywania informacji, rozrywki.
4. Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, iż oprócz zalet korzystania z elektronicznych mediów wiążą się z nimi również zagrożenia. Zapowiada, że przedmiotem zajęć będzie dyskusja na temat przemocy rówieśniczej w Sieci, czyli przemocy przy użyciu Internetu i telefonów komórkowych;
5. Nauczyciel dzieli uczniów na 4 grupy. Każda grupa dostaje jeden arkusz papieru oraz kolorowe flamastry. Każdej grupie przekazuje kartkę z opisaną historią przypadku cyberprzemocy. Każda historia jest inna. Uczniowie pracują w grupach. Zapoznają się z historią i opracowują odpowiedzi na 3 pytania, które nauczyciel zapisuje na tablicy:
 - Jakich form przemocy doświadczył/-a bohater/-ka historii?

- Jak się czuł/-a bohater/-ka prezentowanej historii i jakie mogły być jego/ jej dalsze losy?
- Jak powinna się zachować ofiara prezentowanej historii i gdzie powinna szukać pomocy?

Uczniowie opracowują odpowiedzi na pytania i zapisują je na arkuszu papieru. Nauczyciel prosi liderów z każdej kolejnej grupy o przeczytanie przydzielonej historii i odpowiedzi na zapisane na tablicy pytania.

W odpowiedziach na pytania warto zwrócić uwagę na negatywne emocje, których zazwyczaj doznają ofiary cyberprzemocy, takich jak: strach, poczucie osaczenia, odrzucenia i niesprawiedliwości. Warto również pokazać możliwe zachowania, będące konsekwencjami tych emocji, jak nieprzychodzenie do szkoły, ograniczenie kontaktów ze znajomymi, ucieczka z domu, a w skrajnych przypadkach nawet próby samobójcze. Przy odpowiedziach na pytania nauczyciel kieruje pracą klasy tak, aby w wypowiedziach uczniów pojawiły się najważniejsze zasady postępowania w przypadkach cyberprzemocy. Zasady zapisywane są na dużej kartce lub na tablicy. Ważne, aby pojawiły się wśród nich m.in.:

- Szukać pomocy u zaufanej osoby dorosłej (nauczyciela, rodziców);
- Nie odpowiadać na zaczepki w Sieci;
- Blokować w komunikatorach i poczcie elektronicznej kontakt z niepożądanymi osobami;
- Wymagać natychmiastowego skasowania filmu lub zdjęcia zarejestrowanego wbrew woli ofiary;
- Prosić administratora serwisu o usunięcie kompromitujących materiałów z Sieci;
- Zachowywać dowody przemocy (zachowywanie SMS-ów, historii GG, zrobienie screenshot'a itp.)

6. Nauczyciel pyta uczniów czy doświadczyli, byli świadkami lub słyszeli o podobnych historiach. Ewentualne wypowiedzi wykorzystuje w rozmowie o sytuacji ofiar cyberprzemocy. **Pożądane wnioski z dyskusji i komentarz nauczyciela:**

- Świadomość, że ktoś dysponuje ośmieszającym filmem lub zdjęciem bywa bardzo trudna do zniesienia i krzywdząca;
 - Rozsyłanie i publikowanie kompromitujących materiałów w Sieci powoduje u ofiar strach i wstyd;
 - Wulgarne SMS -y, wiadomości e-mail itp. potrafią bardzo krzywdzić, a zwłaszcza, jeżeli są otrzymywane od osób z najbliższego otoczenia (szkoła, klasa);
 - Ofiary przemocy rówieśniczej często nie potrafią sobie same poradzić z taką sytuacją;
 - Wbrew pozorom, przemoc w Sieci potrafi być bardziej dotkliwa niż przemoc w realnym świecie;
7. Po wypowiedziach każdej z grup uczniowie na forum klasy ustalają zasady bezpiecznego korzystania z Internetu najważniejsze z nich nauczyciel zapisuje w punktach na tablicy. Uczniowie przepisują z tablicy zasady bezpiecznego korzystania z Internetu (każdą innym flamastrem) na wcześniej przygotowanych kartkach z bloku technicznego. Uczniowie podpisują się pod zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Po zakończonych zajęciach uczniowie zabierają kartę do domu, gdzie obok ich podpisu powinien znaleźć się podpis ich rodziców (opiekunów prawnych). Pozwoli to, na zapoznanie się przez rodziców (opiekunów prawnych) z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.
8. Podsumowanie zajęć przez nauczyciela.